

To: [redacted] [redacted] [redacted]@rivm.nl
From: [redacted] [redacted] [redacted]
Sent: Mon 5/25/2020 1:59:12 PM
Subject: 1,5 m in voortgezet onderwijs
Received: Mon 5/25/2020 1:59:13 PM

Best [redacted] zie hieronder

Van de 1,5 m regel is in het basisonderwijs afgeweken omdat het niet goed te implementeren was bij jonge kinderen.

Uit advies 67^e OMT

Adviezen m.b.t. het voortgezet onderwijs

Kan het voortgezet onderwijs op 2 juni open en zo ja onder welke condities? Is het beter om met hele dagen onderwijs te werken dan met halve dagen?

Uit de modellering blijkt dat de voorgestelde beperkte opening van het voortgezet onderwijs naar verwachting niet zal leiden tot een te brede of te snelle verspreiding van het virus mits de vigerende voorschriften (zoals anderhalve meter afstand en de andere preventiemaatregelen) gehanteerd worden. Mocht het openen van de scholen tot meer verspreiding van het virus leiden dan nu verwacht wordt, dan zal de zomervakantie helpen bij het beperken van verdere verspreiding.

Uit 65^e OMT

2.1. Effecten (versoepeling) maatregelen

Het basisreproductiegetal was 2,2 voor de maatregelen. Sinds 16 maart ligt deze rond de 0,8. Als de kinderopvang en het primair onderwijs geopend worden, is de verwachting dat er maximaal 0,2 besmettelijke contacten per persoon bij komen. Dit is onder de aanname dat kinderen evenveel bijdragen aan de transmissie, maar dit is waarschijnlijk minder. Als het voortgezet onderwijs geopend wordt, wordt verwacht dat er maximaal 0,22 besmettelijke contacten per persoon bij komen. Het additionele effect komt door het feit dat deze groep meer gebruik maakt van openbaar vervoer. Het openen van voortgezet onderwijs zal tevens een grotere impact hebben, omdat deze scholen een groter gebied bedienen en hierdoor voor regionale verspreiding kunnen zorgen. Door het openen van de kinderopvang, de basisscholen en het speciaal onderwijs wordt er wel meer transmissie verwacht onder kinderen en hun ouders. Echter, de verwachting is dat dit niet veel extra zorg en ziekenhuisopnames tot gevolg heeft.

6.1. De vragen van het kabinet over onderwijs

- Welk effect heeft herstarten van het fysiek primair onderwijs en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen?
- Welk effect daarbovenop heeft het openen van de kinderopvang en de buitenschoolse opvang en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen?
- Welk effect heeft het herstarten van het fysiek voortgezet onderwijs en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen?
- Welk effect heeft het herstarten van het fysiek speciaal onderwijs (alle groepen) en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen? Betrek hierbij ook het leerlingenvoer.
- Welk effect heeft het herstarten van het fysiek middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs en welke uitgangspunten moeten hierbij in acht worden genomen?

Vanuit de sector zelf is aangegeven dat het gefaseerd openen van de scholen, bijvoorbeeld eerst de onderste klassen en later de bovenste klassen, zeker als optie wordt gezien. Ook kunnen klassen tijdelijk gesplitst worden.

Binnen het OMT wordt verschillend gedacht over de bijdrage van kinderen aan de transmissie. Wanneer ervan uitgegaan wordt dat zij niet veel bijdragen aan de transmissie, is het te verdedigen dat de scholen open gaan. Wel moet er dan goed gemonitord worden en moet er laagdrempelig getest kunnen worden. Er zal een surveillanceprogramma worden opgezet voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers. Men geeft aan dat er gewaakt moet worden voor het scenario dat hele klassen of scholen naar huis gestuurd worden wanneer er één leerkracht positief is bevonden. Er moet ook aandacht zijn voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers uit de risicogroepen, waarbij duidelijk moet zijn wie nu precies tot die risicogroepen behoren.

De meningen zijn verdeeld over de rol van kinderen in de transmissie. Een deel van de experts geeft aan dat er 1,5 meter tussen personen gewaarborgd moet zijn, ook tussen kinderen. Ook wordt aangegeven dat duidelijk gecommuniceerd moet worden wat risicogroepen COVID-19 zijn en dat zij voorzichtiger moeten zijn. Verder wordt aangedragen dat er mogelijk meer

versoepelingsmaatregelen tegelijk gaan komen. De effecten zullen optellen, waardoor meer geleidelijke openstelling van scholen en kinderdagverblijven mogelijk de voorkeur behoeft. Vanuit communicatie wordt toegevoegd dat wanneer er besloten wordt tot gefaseerde opening van scholen, de voorkeur heeft om dit overal in Nederland hetzelfde te doen.

Men is het erover eens dat de morbiditeit bij kinderen minder is, maar door openstelling van scholen zal er meer transmissie zijn en een toename van het aantal gevallen. De communicatie is van belang en hierbij moeten de bonden/koepels betrokken worden. Er wordt door een deel van de deelnemers van het OMT gepleit voor fasering van openstelling, maar hoe deze vorm moet krijgen is aan de sector zelf.

Andere landen zijn al bezig met openstellen van scholen. De scholen in Nederland zullen pas over 3 weken open gaan. Dit geeft ons de tijd om te leren van andere landen. Toch moet er al wel aan scholen gevraagd worden om scenario's voor te bereiden voor het open gaan. Voor de scholen open gaan, zal er opnieuw een advies worden uitgebracht over al dan niet gefaseerde opening.

De boodschap moet blijven dat de kinderen van gezinnen waar iemand ziek is en vermoedelijk COVID-19 heeft, thuis blijven. Adembescherming voor leerkrachten wordt niet nodig geacht. Verder wordt nog toegevoegd dat de mogelijkheid van feco-orale transmissie meegenomen moet worden.

Om een advies te geven over het toestaan van uitzonderingen op het verbod op fysiek onderwijs in het MBO, HBO en WO, bijvoorbeeld ten behoeve van praktijkonderwijs en stages, moet meer informatie beschikbaar komen.

Het advies is als volgt geformuleerd:

- Het OMT schat in dat het risico voor de volksgezondheid, dat gepaard gaat met het na de meivakantie openen van de kinderopvang, de basisscholen, de buitenschoolse opvang en het speciaal onderwijs, beheersbaar is. Er is binnen het OMT nog geen consensus over de vraag of de basisschool direct helemaal open kan gaan of dat er begonnen moet worden met halve klassen en de kinderen om en om te laten deelnemen aan onderwijs op school. Het OMT adviseert om te starten met voorbereidingen voor halve bezetting per dag, totdat er meer gegevens beschikbaar komen uit Scandinavische landen waar de scholen inmiddels geopend zijn of open gaan. Voor kinderopvang en speciaal basisonderwijs gelden deze beperkingen niet.
- Het OMT adviseert het voortgezet onderwijs zich voor te bereiden om 1 maand na de heropening van de basisscholen en de kinderopvang fysiek onderwijs op te starten, indien zich in de tussenliggende periode geen uitbraken op scholen hebben voorgedaan en indien het reproductiegetal afgemeten aan de eerste ziektedag van patiënten opgenomen in het ziekenhuis op dat moment rond de 1 of kleiner is. Het OMT adviseert het voortgezet onderwijs het fysiek onderwijs zo in te richten dat 1,5 meter afstand geborgd is.
- Het OMT geeft aan dat de risico's van het toestaan van uitzonderingen op het verbod op fysiek onderwijs in het MBO, HBO en WO, bijvoorbeeld ten behoeve van praktijkonderwijs en stages, nader gekwantificeerd moeten worden nadat bekend is hoeveel personen onder een dergelijke uitzondering vallen.
- Het OMT schat in dat het toestaan van fysiek onderwijs anders dan hierboven genoemd op dit moment een reëel risico vormt op verdere, te brede of te snelle verspreiding van het virus en adviseert eerst het effect van de voorgestelde versoepeling af te wachten alvorens regulier fysiek onderwijs op de overige niveaus wordt hervat.
- Het OMT acht het van belang dat de effecten van het openen van kinderopvang en scholen nauwgezet gemonitord worden, zodat eventuele nadelige gevolgen zo snel als mogelijk vastgesteld worden. Ook de mogelijkheid van laagdrempelig testen van leraren dient geborgd te zijn.